

POLSKIE STOWARZYSZENIE
NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

III Jesienna SZKOŁA SYSTEMÓW SZARYCH

4 grudnia 2019

Poznań

Prowadzący

Dr inż. Ewa Więcek-Janka (PP, PSNSS)

Dr inż. Marcin Nowak (PP, PSNSS)

Dr inż. Joanna Majchrzak (PP, PSNSS)

Mgr inż. Hubert Wojciechowski (PP, PSNSS)

POLSKIE STOWARZYSZENIE
NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

www.systemszare.put.poznan.pl

POLSKIE STOWARZYSZENIE NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Teoria szarych systemów została
zapoczątkowana przez

Prof. Deng Julong.

Rozwinęła się na potrzeby rozwiązywania
problemów w oparciu o informacje **niepełne**,
niepewne i nieliczne.

“The Control problem of grey systems”, *System
& Control Letters*, 1(5) (1982) 288-294

Kontynuator i budowniczy
Naukowej Szkoły Systemów
Szarych

Prof. Sifong Liu

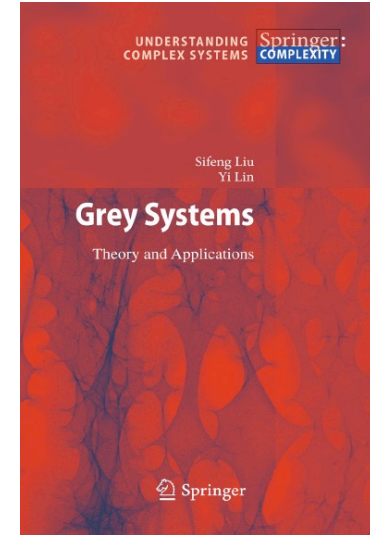
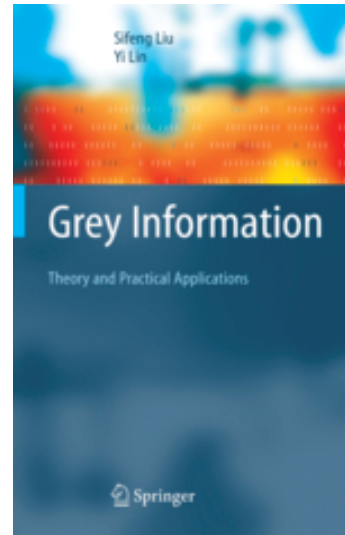
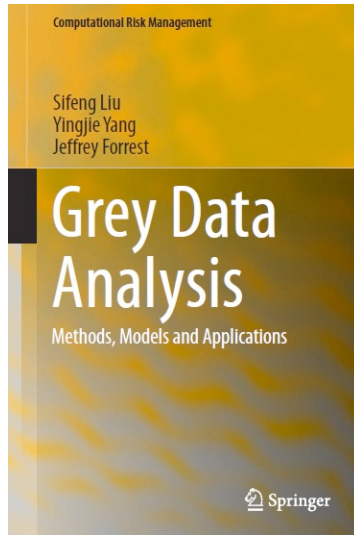
Prof. Naiming Xie

Nanjing University of Aeronautics and Astronautics

POLSKIE STOWARZYSZENIE NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

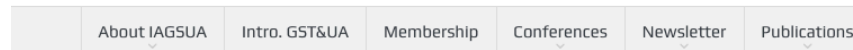
POLSKIE STOWARZYSZENIE
NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Polskie Stowarzyszenie Naukowe Systemów Szarych (Polish Scientific Association of Grey Systems)

jest zrzeszone w:

International Association of Grey Systems and Uncertainty Analysis

BREAKING NEWS and Application has been accepted into ESCI > Professor Sifeng Liu selected to be one

HOME > NEWSLETTER > EVENTS > POLISH SCIENTIFIC ASSOCIATION OF GREY SYSTEMS

Polish Scientific Association of Grey Systems

Posted By: admin on: March 29, 2018 In: EVENTS, News, Related Links No Comments

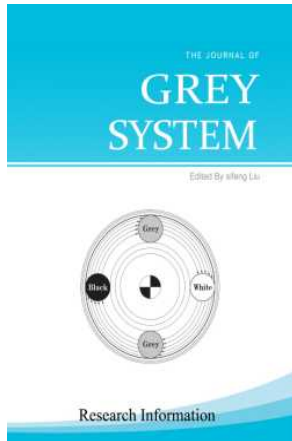
Print Email

Polish Scientific Association of Grey Systems

Polish Scientific Association of Grey Systems was set up in 2017. The founders of the association are:

POLSKIE STOWARZYSZENIE NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

- Mierzwiak, R., Werner, K., & Pawlewski, P. (2012). Identification and estimation of factors influencing logistic process safety in a network context with the use of grey system theory. *Intelligent Information and Database Systems*, 469-477.
- Golinska, P., Kosacka, M., Mierzwiak, R., & Werner-Lewandowska, K. (2014). Grey Decision Making as a tool for the classification of the sustainability level of remanufacturing companies. *Journal of Cleaner Production*.
- Mierzwiak, R., & Więcek-Janka, E. (2015). The analysis of successors' competencies in family enterprises with the use of grey system theory. *Grey Systems: Theory and Application*, 5(3).
- Wiecek-Janka, E., Mierzwiak, R., & Kijewska, J. (2015, August). Taxonomic approach to competencies in the succession process of family firms with the use of Grey Clustering Analysis. In *Grey Systems and Intelligent Services (GSIS), 2015 IEEE International Conference on* (pp. 432-438). IEEE.

POLSKIE STOWARZYSZENIE NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

- Więcek-Janka, E., Mierzwiak, R., Kijewska, J. (2016). Competencies' Model in the Succession Process of Family Firms with the Use of Grey Clustering Analysis. *The Journal of Grey System*, 28 (2), 121-131 (ISSN: 0957-3720, IF-0.553)
- Więcek-Janka, E., Mierzwiak, R., Kijewska, J. (2016). The analysis of barriers in succession processes of family business with the use of grey incidente analysis (polish perspective). *Our Economy*, 62 (2), 33-41, ISSN 0547-3101 (print), ISSN 2385-8052 (online) DOI: 10.1515/ngoe-2016-0010.
- Więcek-Janka, E., Mierzwiak, R., Kijewska, J. (2016). Bariery w procesach sukcesyjnych polskich firm rodzinnych – próba wykorzystania protokołu podobieństwa Grey System Analysis. *Przedsiębiorczość i Zarządzanie*, 17(6), cz. 3, 9-23.
- Mierzwiak, R., Więcek-Janka, E. (2017). Application of the Grey Clustering Analysis Method in the Process of Taking Purchasing Decisions in the Welding Industry. World Conference on Information Systems and Technologies. World CIST 2017: Recent Advances in Information and Technologies, pp. 453-459.

POLSKIE STOWARZYSZENIE NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

- Mierzwiak R., Xie N., Nowak M., *New axiomatic approach to the concept of grey information*, Grey Systems: Theory and Application, 2018/2
- Nowak M., Mierzwiak R., *Podstawowe pojęcia kwalitologii*, Problemy Jakości, 2018/2
- Mierzwiak R., Xie N., *Clasification of research problems in Grey Systems Theory based on greyspace concept*, Journal of Grey Systems Theory, w druku
- Mierzwiak R., *Charakterystyka wybranych podejść w modelowaniu niepewności w kontekście nauk o zarządzaniu*, Humanities and Social Sciences, w recenzji
- Nowak M., *Status epistemologiczny prognozowania w naukach o zarządzaniu w ujęciu ontologii deterministycznej*, Organizacja i Kierowanie, 2018.

POLSKIE STOWARZYSZENIE
NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Budujemy markę:

Szarość w naukach
o zarządzaniu

POLSKIE STOWARZYSZENIE
NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Plan Trzeciej Jesiennej Szkoły Systemów Szarych

1. Obecny stan teorii systemów szarych
2. Niepewność w poznaniu systemów
3. Nowe podejście aksjomatyczne w GST
4. Plan badań dotyczących rozwoju podstaw teoretycznych GST

POLSKIE STOWARZYSZENIE
NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Przesłanki podjęcia problematyki podstaw teoretycznych systemów szarych

1. Asymetryczny rozwój teorii systemów szarych
2. Potrzeba dostosowania GST do europejskiej tradycji epistemologicznej
3. Ważność praktyczna podejmowanych zagadnień teoretycznych

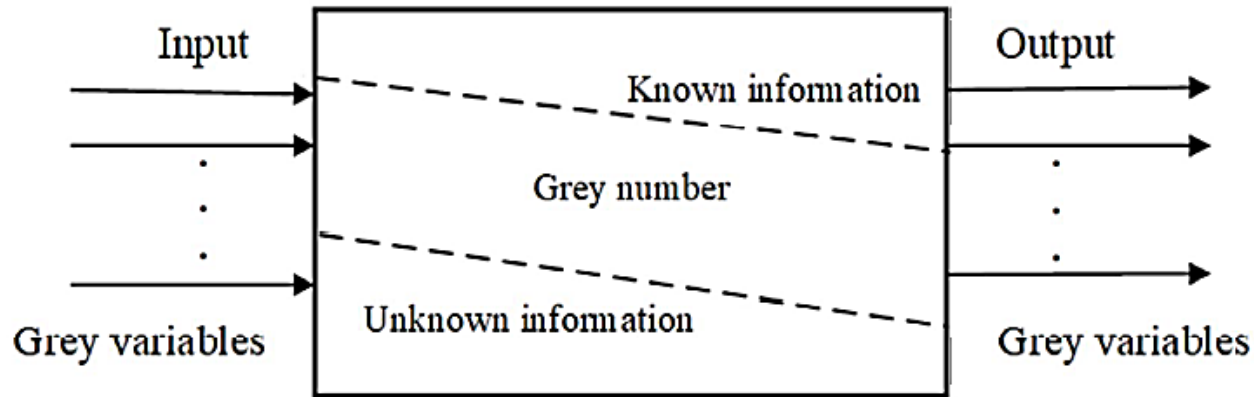
POLSKIE STOWARZYSZENIE
NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Warsztaty

1. Zastosowania metody GIA
2. Arytmetyka liczb szarych

Dotychczasowe założenia teorii systemów szarych

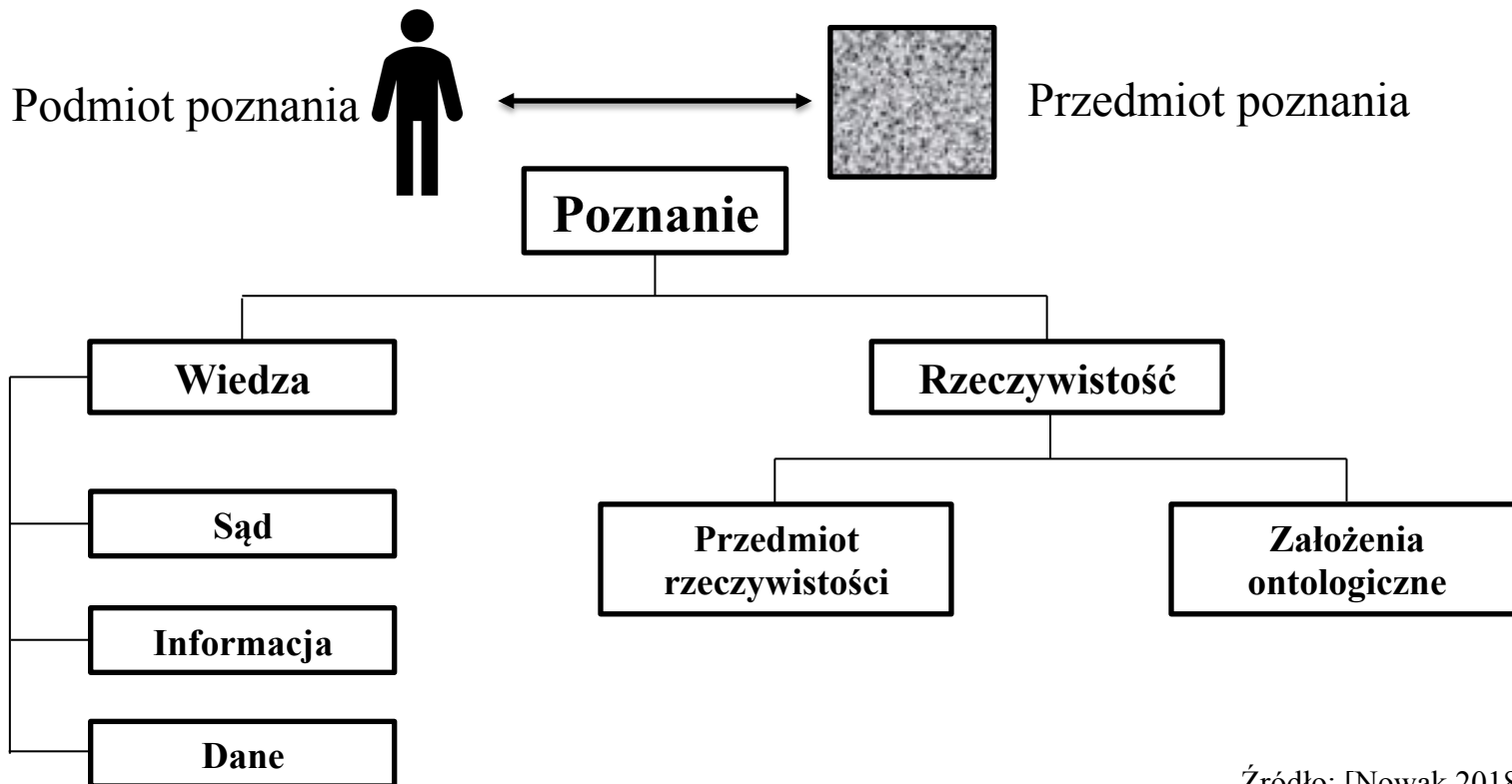

POLSKIE STOWARZYSZENIE NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Dotychczasowe zasady/zalecenia metodyczne teorii systemów szarych

- **Zasada braku unikalności** – istnieje kilka możliwych rozwiązań problemów, dla których zebrana baza informacyjno-decyzyjna jest niekompletna i niepewna;
- **Zasada informacji minimalnej** – należy tworzyć metody pozwalające wnioskować o rzeczywistości na podstawie niewielkiej przestrzeni informacyjnej;
- **Zasada wrażliwości czasowej informacji** – priorytet przysługuje nowszym informacjom;
- **Zasada szarości permanentnej** – niepewność informacyjna jest immanentna dla każdego rzeczywistego obiektu.

POLSKIE STOWARZYSZENIE
NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Wnioski z przedstawionego schematu

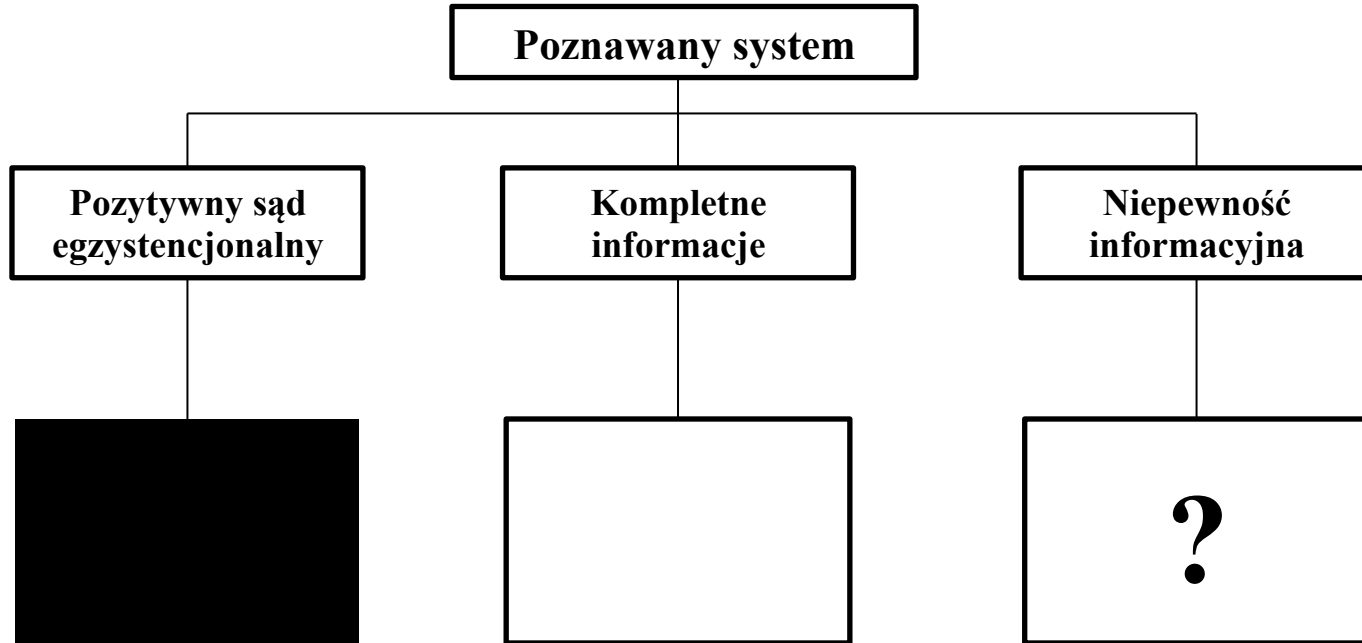
Założenia ontologiczne i epistemologiczne GST

Aksjomat 1. Przedmioty rzeczywistości istnieją obiektywnie

Twierdzenie 1. Systemy istnieją obiektywnie

Twierdzenie 2. Informacja jest subiektywna epistemologicznie

Twierdzenie 3. Informacjami o systemie nazwać można znaczenia nadawane danym o systemie przez podmiot poznania

POLSKIE STOWARZYSZENIE
NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Czego może dotyczyć niepewność?

- Informacje o granicach systemu są niepewne lub niekompletne (**błąd identyfikacji cech**)
- Informacje o stanie poszczególnych stanów cech systemu są niepewne lub niekompletne (**błąd skali**)
- Informacje o relacjach między stanami cech systemu są niekompletne lub niepewne (**błąd relacji**)

POLSKIE STOWARZYSZENIE
NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Przykładowe sposoby modelowania niepewności:

1. Probabilistyczne modelowanie niepewności
2. Logika rozmyta w modelowaniu niepewności
3. Systemy szare w modelowaniu niepewności

POLSKIE STOWARZYSZENIE
NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Probabilistyczne modelowanie niepewności

Opiera się na aksjomatach Kołmogorowa. W ujęciu tym prawdopodobieństwo określone jest przy użyciu **przestrzeni probabilistycznej** (Ω, \mathcal{F}, P) , przy czym:

- Ω jest zbiorem zdarzeń elementarnych (niepustym)
- \mathcal{F} jest zbiorem zdarzeń losowych (σ – algebrą, σ -ciałem, tj. mierzalnych podzbiorów Ω).
- P jest funkcją przypisującą do \mathcal{F} liczby ze zbioru liczb rzeczywistych, co formalnie można zapisać w następujący sposób: $P: \mathcal{F} \rightarrow \mathcal{R}$

POLSKIE STOWARZYSZENIE
NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Probabilistyczne modelowanie niepewności

Wykorzystując pojęcie przestrzeni probabilistycznej możliwe jest formalne określenie prawdopodobieństwa w następujący sposób:

Funkcja $P: \mathcal{F} \rightarrow \mathcal{R}$ nazywamy funkcją prawdopodobieństwa wtedy, gdy spełnia następujące aksjomaty:

1. $P(A) \geq 0$, dla dowolnego $A \in \mathcal{F}$ (aksjomat nieujemności)
2. $P(\Omega) = 1$ (aksjomat unormowania do jedności)
3. $P(\bigcup_{i \in I} A_i) = \sum_{i=1}^{\infty} P(A_i)$, przy czym $A_i \cap A_j = \emptyset$, gdy $i \neq j$ (przeliczalnej addytywności)

POLSKIE STOWARZYSZENIE
NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Probabilistyczne modelowanie niepewności

- Cena samochodu z 95% prawdopodobieństwem znajduje się w przedziale 5000\$ – 10 000\$;
- Wzrost Sylwii z 68% prawdopodobieństwem znajduje się w przedziale 180-190 cm;
- Średnie IQ uczniów w pewnej klasie wynosi 112 z odchyleniem standardowym 9;

POLSKIE STOWARZYSZENIE
NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Logika rozmyta w modelowaniu niepewności

Zbiorem rozmytym A w pewnej przestrzeni X nazywamy zbiór par uporządkowanych:

$$A = \{(x, \mu \downarrow A(x)) : x \in X\}$$

gdzie $\mu \downarrow A \in [0,1]$ nazywa się stopniem przynależności x do zbioru A (funkcja przynależności)

Jeśli przyjąć, że $\mu \downarrow A$ ma charakter funkcji, to wówczas taką funkcję nazywamy funkcją przynależności.

$$\mu \downarrow A : X \rightarrow [0,1] \Rightarrow \mu \downarrow A(x) \in [0,1]$$

POLSKIE STOWARZYSZENIE
NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Logika rozmyta w modelowaniu niepewności

Jeżeli przestrzeń X , na której został określony dowolny zbiór rozmyty jest zbiorem liczb rzeczywistych, to wtedy możemy zbiór rozmyty utożsamić z liczbą rozmytą.

Liczbą rozmytą nazywamy taki dowolny zbiór rozmyty A , że:

$$A = \{(x, \mu_A): x \in X \wedge X = R\}$$

gdzie R oznacza zbiór liczb rzeczywistych

Cena samochodu jest niska - Sylwia jest wysoka - IQ uczniów w klasie jest średnie

POLSKIE STOWARZYSZENIE NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Przedmiotem teorii systemów szarych jest modelowanie niepewności informacyjnej systemów, które nie są ani białe, ani szare, z wykorzystaniem operatorów szarych:

Liczb szarych

Funkcji wybielania wagowego

Operatorów dystrybutywnego rozumienia szarości

POLSKIE STOWARZYSZENIE NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Najpopularniejszym operatorem szarym są **liczby szare**.

Interwałową liczbą szarą (Grey Interval Number) $\otimes G$ nazywa się liczbę rzeczywistą d^* , która spełnia następujący warunek $d^* \in [a, \bar{b}] \wedge a \neq \bar{b} \wedge (a \vee \bar{b}) \neq \uparrow + \downarrow \infty$

$$\otimes \in [10, 15]$$

$$\otimes \in [\infty, \infty] \quad \Rightarrow ?$$

$$\otimes \in [10, \infty]$$

$$\otimes \in [a, a] \quad \Rightarrow ?$$

$$\otimes \in [\infty, 15]$$

POLSKIE STOWARZYSZENIE NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Najpopularniejszym operatorem szarym są **liczby szare**.

Dyskretną liczbą szarą (Grey Discrete Number) $\otimes G$ nazywa się liczbę rzeczywistą d^* , która spełnia następujący warunek $d^* \in \{a \downarrow 1, \dots, a \downarrow i, \dots, a \downarrow n\} \wedge (i > 1) \wedge (n \neq \infty)$

$$\otimes \in \{10, 11, 12, 13, 14, 15\}$$

$$\otimes \in \{10, 11, 12, 13, 14, 15, \dots\}$$

$$\otimes \in \{\dots, 10, 11, 12, 13, 14, 15\}$$

$$\otimes \in \{\dots, -2, -1, 0, 1, 2, \dots\}$$

$$\otimes \in \{a\}$$

Koncepcja przestrzeni szarej

Założmy, że mamy następującą **przestrzeń szarą** $(\Omega, \mathcal{F}, G^\circ)$. W przestrzeni tej niech:

- Ω oznacza zbiór pewien zbiór liczb (rzeczywistych, całkowitych, naturalnych, etc.),
- \mathcal{F} oznacza zbiór mierzalnych podzbiorów Ω (σ – algebra)
- G° będzie funkcją odwzorowującą \mathcal{F} w zbiór liczb rzeczywistych, co formalnie można zapisać $G^\circ : \mathcal{F} \rightarrow \mathbb{R}$ i będzie funkcją szarości, wtedy gdy spełni **4 aksjomaty**.

POLSKIE STOWARZYSZENIE
NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Koncepcja przestrzeni szarej

Aksjomat 1. $G^\circ(A \downarrow i) \geq 0$ dla każdego $A \downarrow i \in \mathcal{F}$

Aksjomat 2. $G^\circ(A \downarrow i) = 0 \Leftrightarrow A \downarrow i = \{a \downarrow i\}$, przy czym $A \downarrow i = \{a \downarrow i\}$ oznacza dowolny zbiór jednoelementowy należący do \mathcal{F}

Aksjomat 3. $G^\circ(\Omega) = 1$

Aksjomat 4. $G^\circ(\bigcup_{i \in N} A \downarrow i) = \sum_{i \in N} G^\circ(A \downarrow i)$, gdzie: $A \downarrow i \cap A \downarrow j = \emptyset \wedge i \neq j \wedge A \downarrow i \neq \{a \downarrow i\}$

POLSKIE STOWARZYSZENIE
NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Funkcja wybielania wagowego

Założmy, że mamy daną przestrzeń szarą $(\Omega, \mathcal{F}, \mathcal{G}^\circ)$ i zbiór $A \in \mathcal{F}$ oraz zbiór $Y = \{y \in \mathbb{R} : 0 \leq y \leq 1\}$, to wtedy funkcja $f: A \rightarrow Y$ nazywana jest funkcją wybielania wagowego, gdy spełnia następujące warunki:

- 1) $f(A) = 1$, dla każdego $A = \{a_i\}$, czyli dla każdego zbioru jednoelementowego
- 2) $f(\emptyset) = 0$

POLSKIE STOWARZYSZENIE NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Poziom szarości

$$\otimes = [170, 185]$$

$$\otimes = [160, 220]$$

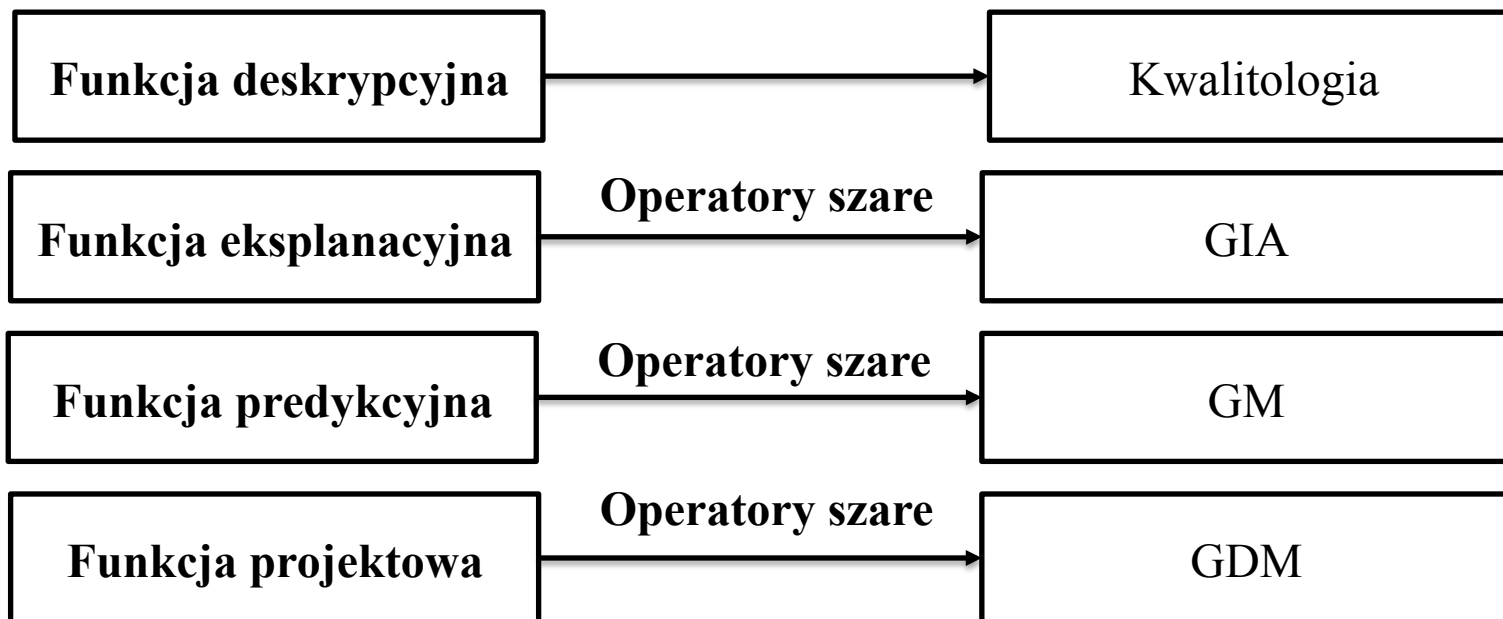
$$\otimes = [150, 220]$$

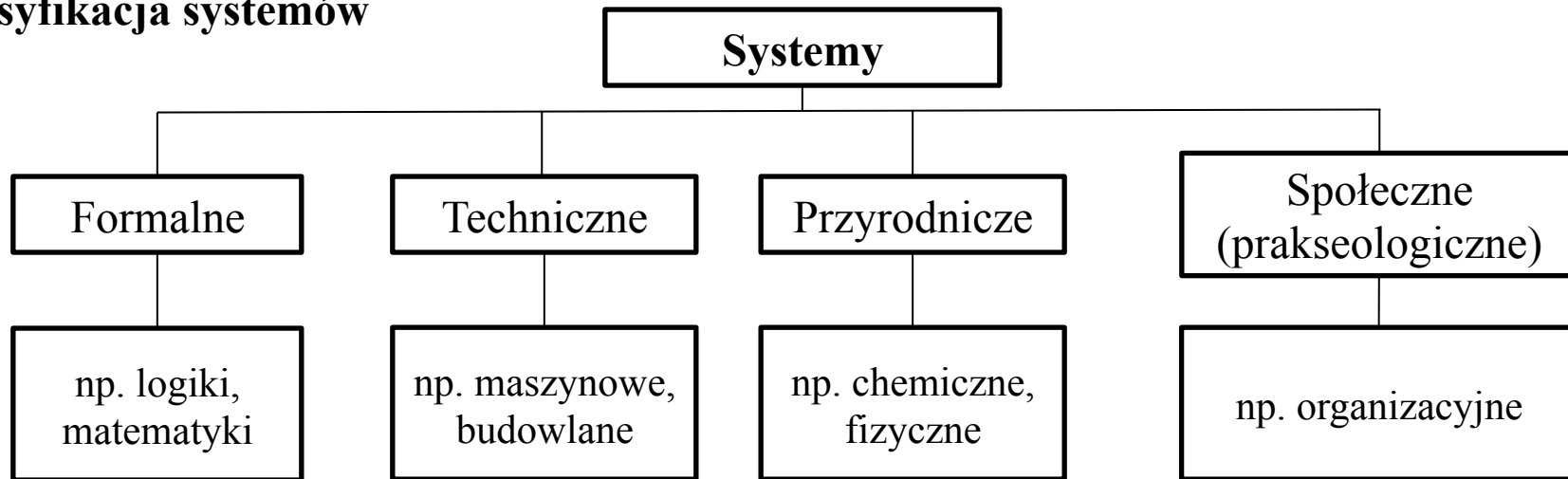
$$\otimes = [150, 220]$$

Funkcje teorii naukowej a stosowane metody

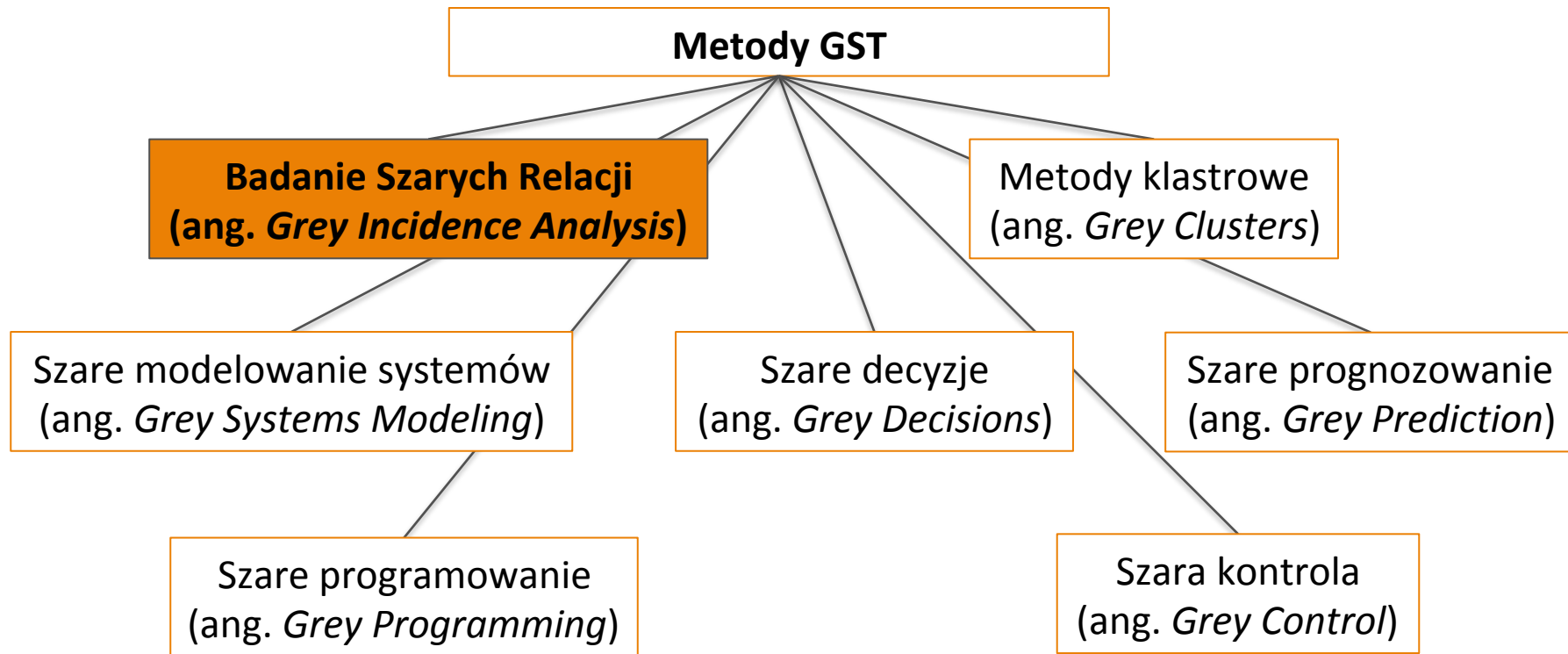
Klasyfikacja systemów

Złożoność systemów/ trudność poznawcza/poziom niepewności

Przydatność GST w modelowaniu niepewności

Metody GST

**Badanie Szarych Relacji
(ang. *Grey Incidence Analysis*)**

DLACZEGO?

JAK?

**Ogólna
teoria
systemów**

**Informacja niepełna,
Informacja niepewna,
Informacja nieliczna**

**Szeroki zakres
aplikacji
metod GST**

POLSKIE STOWARZYSZENIE NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Metoda badania szarych relacji, GIA, od-no-si się do rozstrzygnięcia takich problemów jak m.in. rozpoznania:

- elementów **sys-temu**, które są **bar-dziej istotne** niż inne;
- ele-mentów **systemu**, które **wpły-wają korzy-stanie** na jego przyszły rozwój (ang. *favourable characteristic*, zob. Lin, Lin, 2006, s, 121);
- elemen-tów **systemu**, które **powo-dują pożą-dane zmiany** sys-temu i na-leży je wzmac-niać (ang. *fac-tors with the greatest effect on system characteristic*, zob. Liu, Lin, 2006, s. 136);
- ele-mentów **systemu**, które **hamu-ją pozy-tywne zmiany** sys-temu i należy je kon-trolować (Liu, Lin, 2006, s. 85).

Metody GST

**Badanie Szarych Relacji
(ang. *Grey Incidence Analysis*)**

DLACZEGO?

JAK?

**Ogólna
teoria
systemów**

**Informacja niepełna,
Informacja niepewna,
Informacja nieliczna**

**Szeroki zakres
aplikacji
metod GST**

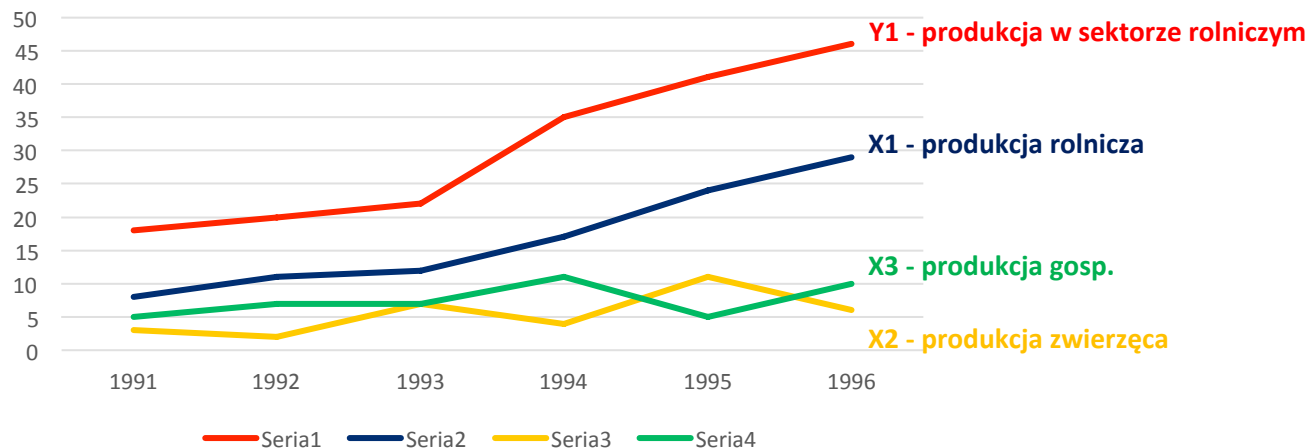

Przykład

Posiadamy dane dotyczące wielkości produkcji w sektorze rolniczym w latach 1991-1996, takie jak:

- całkowita wielkość **produkcji w sektorze rolniczym** (ang. *total agricultural production*), oznaczona jako Y_1 ,
- wielkość **produkcji rolniczej** (ang. *farming production*), jako X_1 ,
- wielkość **produkcji zwierzęcej** (ang. *livestock husbandry*), jako X_2 ,
- wielkość **produkcji małych gospodarstw rolniczych** (ang. *rural business enterprises*), jako X_3 .

Wykres sekwencji Y1, X1, X2, X3

Wartości produkcji / Rok	1991	1992	1993	1994	1995	1996
Y1 - produkcja w sektorze rolniczym	18	20	22	35	41	46
X1 - produkcja rolnicza	8	11	12	17	24	29
X2 - produkcja zwierzęca	3	2	7	4	11	6
X3 - produkcja gosp.	5	7	7	11	5	10

Miara bezwzględnego stopnia wpływu
Epsilon ϵ

?

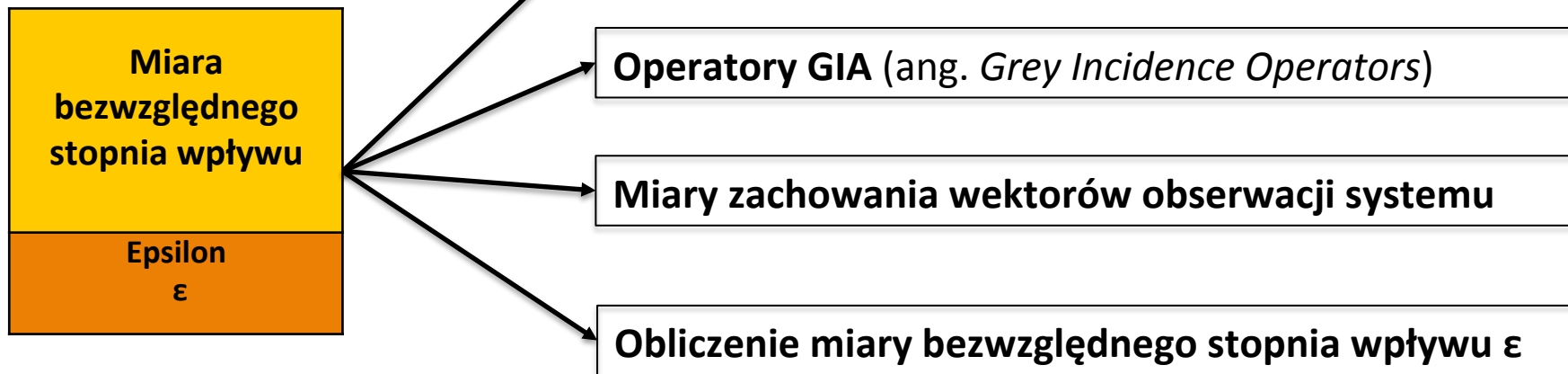
→

$$\epsilon_{0i} = \frac{1 + |s_0| + |s_i|}{1 + |s_0| + |s_i| + |s_i - s_0|}$$

γ	ϵ
r	ρ
δ	...

POLSKIE STOWARZYSZENIE NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

POLSKIE STOWARZYSZENIE NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Sekwencje zmiennych GIA (ang. *Behavioral Sequence*)

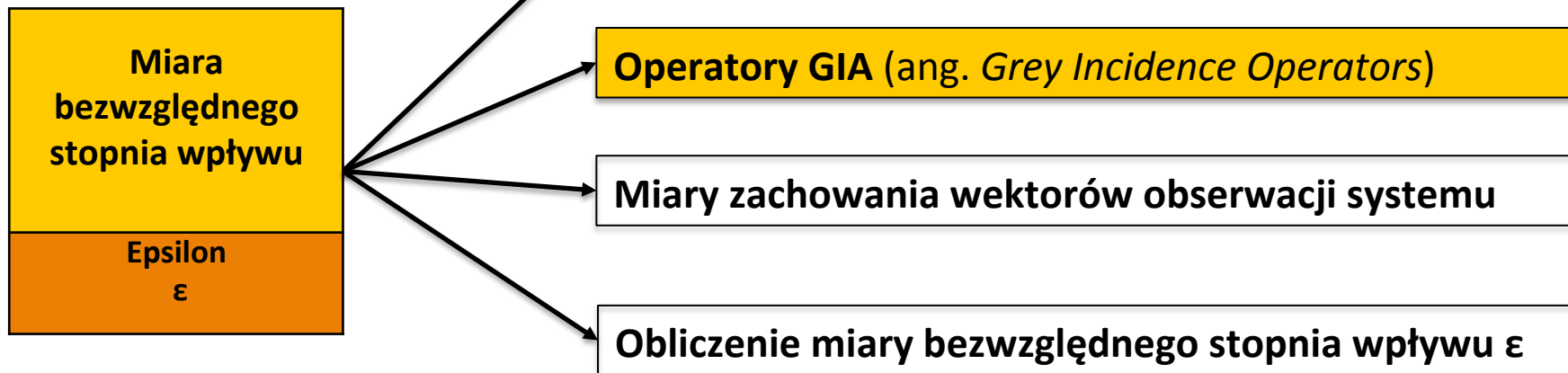

$$X_{\downarrow i} = (x_{\downarrow i}(1), x_{\downarrow i}(2), \dots, x_{\downarrow i}(n))$$

Gdzie, X_i czynnik systemu, z k -tą liczbą obserwacji, o wartości $x_i(k)$, $k = 1, 2, \dots, n$, to X_i nazywa się **sekwencją obserwacji** (ang. *behavioral sequence*).

POLSKIE STOWARZYSZENIE NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

POLSKIE STOWARZYSZENIE NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Operatory GIA (ang. *Grey Incidence Operators*)

Operatory dobiera się w zależności od rodzaju charakterystyk badanego systemu oraz celu badania.

$$X_{\downarrow i} = (x_{\downarrow i}(1), x_{\downarrow i}(2), \dots, x_{\downarrow i}(n))$$

$$X_{\downarrow i} D_{\downarrow 1} = (x_{\downarrow i}(1) d_{\downarrow 1}, x_{\downarrow i}(2) d_{\downarrow 1}, \dots, x_{\downarrow i}(n) d_{\downarrow 1})$$

POLSKIE STOWARZYSZENIE NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Operatory GIA (ang. *Grey Incidence Operators*)

Operatory dobiera się w zależności od rodzaju charakterystyk badanego systemu oraz celu badania.

- **D1: operator zerowego punktu początkowego** (ang. *zero starting point*), który wyzerowuje początkową wartość wektora obserwacji,

$$X_{li} = (x_{li}(1), x_{li}(2), \dots, x_{li}(n))$$

$$X_{li} D_{li} = (x_{li}(1) d_{li}, x_{li}(2) d_{li}, \dots, x_{li}(n) d_{li})$$

$$x_{li}(1) d_{li} = x_{li}(k) - x_{li}(1)$$

Operatory GIA (ang. *Grey Incidence Operators*)

Operatory dobiera się w zależności od rodzaju charakterystyk badanego systemu oraz celu badania.

- **D1: operator zerowego punktu początkowego** (ang. *zero starting point*), który wyzerowuje początkową wartość wektora obserwacji,

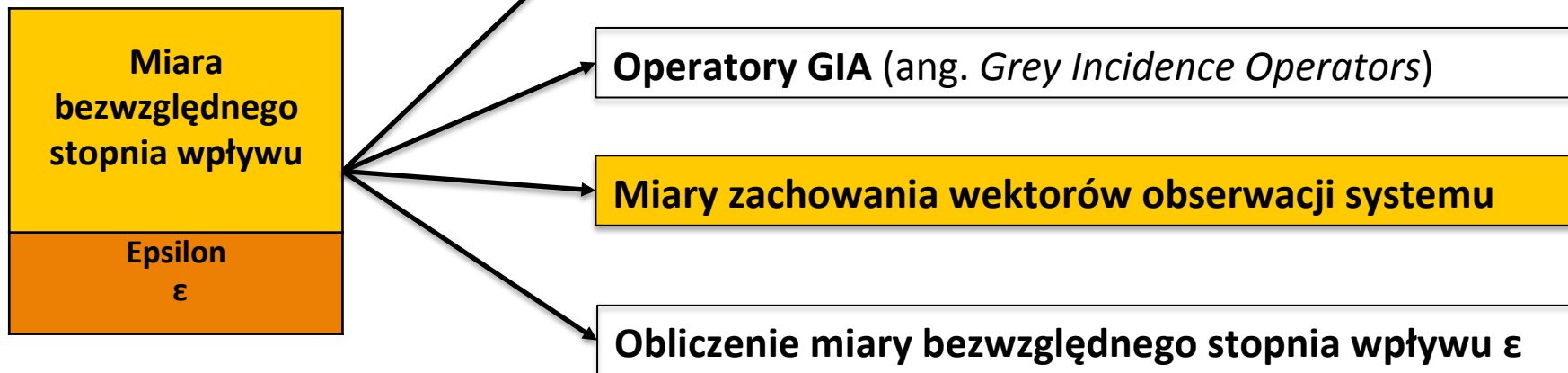
$$Y_{\downarrow j} = (y_{\downarrow j}(1), y_{\downarrow j}(2), \dots, y_{\downarrow j}(n))$$

$$Y_{\downarrow j} D_{\downarrow 2} = (y_{\downarrow j}(1)d_{\downarrow 2}, y_{\downarrow j}(2)d_{\downarrow 2}, \dots, y_{\downarrow j}(n)d_{\downarrow 2})$$

$$y_{\downarrow j}(1)d_{\downarrow 2} = y_{\downarrow j}(k) - y_{\downarrow j}(1)$$

POLSKIE STOWARZYSZENIE NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Miary zachowania wektorów obserwacji systemu

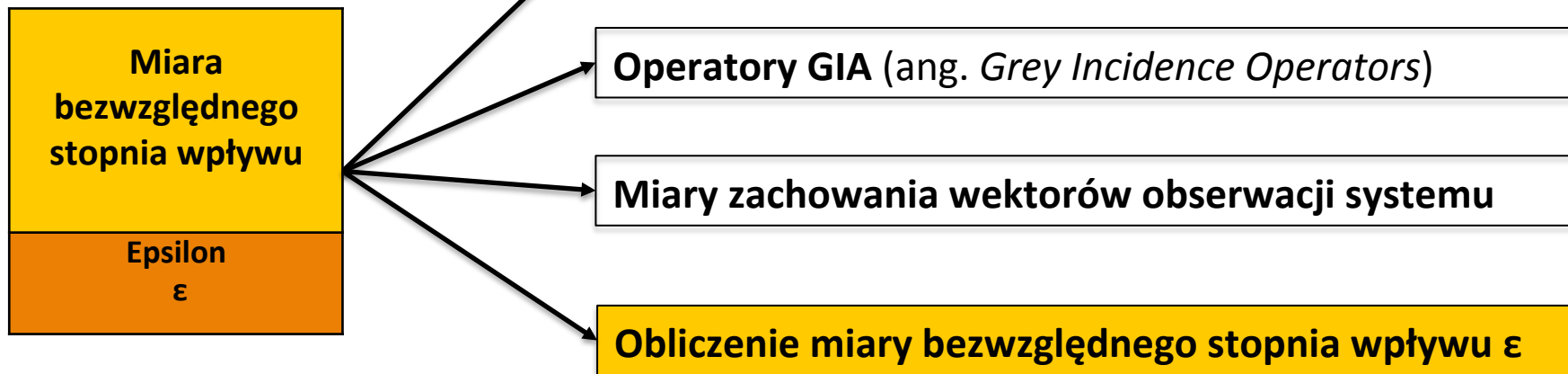
$$|s_i| = \left| \sum_{k=2}^{n-1} x_i(k) d^2 + \frac{1}{2} x_i(n) d^2 \right|;$$

$$|s_j| = \left| \sum_{k=2}^{n-1} y_j(k) d^2 + \frac{1}{2} y_j(n) d^2 \right|;$$

$$|s_j - s_i| = \left| \sum_{k=2}^{n-1} [y_j(k) d^2 - x_i(k) d^2] + \frac{1}{2} [y_j(n) d^2 - x_i(n) d^2] \right|.$$

POLSKIE STOWARZYSZENIE NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

POLSKIE STOWARZYSZENIE NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Obliczenie miary bezwzględnego stopnia wpływu ε

$$\varepsilon_{ij} = \frac{1 + |s_i| + |s_j|}{1 + |s_i| + |s_j| + |s_j - s_i|}$$

Właściwości miary podobieństwa ϵ

- 1) $0 < \epsilon_{ij} \leq 1$,
- 2) wartość ϵ_{ji} jest związana **tylko z kształtem geometrycznym wektorów X_i oraz Y_j** , nie ma natomiast związku z ich przestrzennym ułożeniem,
- 3) każde dwa wektory są choćby **minimalnie powiązane**, więc ϵ_{ji} nie przyjmuje wartości zero,
- 4) im bardziej geometryczny kształt wektora obserwacji X_i jest podobny do wektora obserwacji Y_j , **tym większa jest wartość ϵ_{ij}** ,
- 5) jeśli wektory obserwacji X_i i X_j są równoległe lub fluktuują zmieniając swoje wartości tak, że część powierzchni wyznaczonej przez wektor X_i jest położona powyżej a część poniżej powierzchni wyznaczonej przez wektor X_j , wartość ϵ_{ij} jest równa lub bliska 1,
- 6) jeśli **jeden z wektorów się zmienia**, zmienia się też ϵ_{ij} ,
- 7) jeśli **długość wektorów się zmienia**, zmianie ulega też ϵ_{ij} ,
- 8) jest **relacja tożsamości** ($\epsilon_{ii} = 1$, $\epsilon_{jj} = 1$) oraz **symetrii** ($\epsilon_{ji} = \epsilon_{ij}$).

POLSKIE STOWARZYSZENIE NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Czym jest liczba szara?

Jest to konkretna wartość mieszcząca się w pewnym zakresie. Dla przykładu: tolerancja przyjazdu tramwaju w Poznaniu wynosi: przyspieszenie do 1 minuty i opóźnienie do 3 minut, więc liczba szara to $[-1 ; 3]$.

POLSKIE STOWARZYSZENIE
NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Jak dodawać liczby szare?

Tolerancja przyjazdu tramwaju wynosi: $[-1 ; 3]$

Czas przejścia od przystanku na uczelnie mieści się pomiędzy 3 a 4 minutami.

Planowany przyjazd na przystanek to 7:55

O której student będzie na uczelni?

$$[-1 ; 3] + [3 ; 4] = [2 ; 7] \quad 7:55 + [2 ; 7] = [7:57 ; 8:02]$$

POLSKIE STOWARZYSZENIE
NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Jak mnożyć liczby szare?

Na każdym przystanku wsiada od 5 do 15 osób. Ile osób wsiadło do tramwaju na całej trasie? Trasy tramwajów mają od 20 do 30 przystanków.

$$[5 ; 15] * [20 ; 30] = [100; 450]$$

POLSKIE STOWARZYSZENIE
NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Zaawansowane operacje

- Wyznaczanie najmniejszej liczby szarej
- Wyznaczanie największej liczby szarej
- Wyznaczanie średniej liczby szarej
- Potęgowanie liczby szarej
- Pierwiastkowanie liczby szarej

POLSKIE STOWARZYSZENIE NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Podejście klasyczne	Podejście „szare”
Wynik dotyczy tylko jednego przypadku	Można opracować wskaźnik, który będzie prawdziwy dla podobnych przypadków
Dostarczone dane do obliczeń muszą być dokładne	Dane do obliczeń mogą być przybliżone
Wynik – jedno unikalne rozwiązanie	Wynik – wiele możliwych rozwiązań
Rzadko spotykane w rzeczywistości	Odzwierciedla rzeczywiste przypadki
Do uzyskania miarodajnych wyników wymagana jest próba statystyczna	Wyniki można uzyskać przy niewielkiej próbie

POLSKIE STOWARZYSZENIE NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Plany dalszych badań nad **teoretycznymi** podstawami GST:

1. Opracowanie i aksjomatyzacja teorii operatorów szarych
2. Ewaluacja metod GST – zaliczanych zarówno do rdzenia teorii, jak i jej otoczki
3. Opracowanie teoretycznych podstaw adekwatności GST opisu systemów prakseologicznych

Plany dalszych badań **aplikacyjnych**:

1. Stosowanie GST w rozwiązywaniu problemów w naukach społecznych

POLSKIE STOWARZYSZENIE
NAUKOWE SYSTEMÓW SZARYCH

Zapraszamy na stronę

www.systemszare.put.poznan.pl